

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNE ODVJETNICE
ELEANOR SHARPSTON
od 25. travnja 2013.¹

u predmetu C-638/11 P

**Vijeće Europske unije
protiv**

Gul Ahmed Textile Mills Ltd

„Žalba – Damping – Uvoz pamučne posteljine podrijetlom iz Pakistana – Uzročna veza između dampinga i štete – Poznati čimbenici, osim dampinškog uvoza, koji nanose štetu – Pripisivanje ili nepripisivanje štete dampinškom uvozu“

1. Prije 2002., na uvoz pamučne posteljine podrijetlom iz Pakistana obračunava se carina, koja odnedavno iznosi 12 %. Od 1997., na taj se uvoz također obračunava antidampinška pristožba od 6 do 7 %, uz određene iznimke². U siječnju 2002. obje su pristožbe ukinute³. U studenome 2002., Eurocoton⁴ je, djelujući u ime proizvođača koji predstavljaju većinski udio u ukupnoj proizvodnji Zajednice, podnio tužbu Komisiji. Nakon istrage, 2004. nametnuta je nova antidampinška pristožba od 13.1 %⁵.
2. Gul Ahmed Textile Mills Ltd (u dalnjem tekstu: Gul Ahmed) pakistanski je proizvođač čiji izvozni proizvodi nisu bili podvrgnuti prethodnoj antidampinškoj pristožbi⁶. Podnio je tužbu Općem судu osporavajući pobijanu uredbu, između ostalog, zbog činjenice da se prilikom utvrđenja postojanja štete nije uzelo u obzir da je do povećanog uvoza došlo zbog uklanjanja prethodnih pristožbi koje predstavlja poznati čimbenik koji, osim dampinškog uvoza, nanosi štetu industriji Zajednice, u smislu članka 3. stavka 7. Uredbe br. 384/96. (u dalnjem tekstu: Osnovna uredba)⁷.
3. Opći sud je na temelju tih navoda prihvatio tužbu⁸.

1 — Izvorni jezik: engleski

2 — Vidjeti Uredbu Vijeća (EZ) br. 2398/97 od 28. studenoga 1997. o uvođenju konačne antidampinške pristožbe na uvoz pamučne posteljine podrijetlom iz Egipta, Indije i Pakistana (SL L 332, str. 1.), kako je izmijenjena.

3 — Vidjeti Uredbu Vijeća (EZ) br. 2501/2001 od 10. prosinca 2001. o primjeni općih sustava carinskih povlastica za razdoblje od 1. siječnja 2002. do 31. prosinca 2004. (SL L 346, str. 1.) i Uredbu Vijeća (EZ) br. 160/2002 od 28. siječnja 2002. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2398/97 (SL L 26, str. 1.). U vezi s potonjom, ispravljeni izračun pokazao je kako nijedno od pakistanskih društava uključenih u uzorak nije vršilo damping tijekom razdoblja istrage (vidjeti uvodnu izjavu 13. u preambuli); antidampinške pristožbe u vezi s uvozom iz Egipta su također ukinute (vidjeti članak 1. stavak 2.).

4 — Europski odbor pamučne tekstilne industrije.

5 — Uredboom Vijeća (EZ) br. 397/2004 od 2. ožujka 2004. o uvođenju konačne antidampinške pristožbe na uvoz pamučne posteljine podrijetlom iz Pakistana (SL L 66, str 1., u dalnjem tekstu: pobijana uredba).

6 — Vidjeti članak 1. stavak 4. Uredbe br. 2398/97 i uvodnu izjavu 29. u preambuli. Točnije, proizvodi su bili podvrgnuti pristožbi po stopi od 0.0 %.

7 — Uredba Vijeća (EZ) br. 384/96 od 22. prosinca 1995. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL L 56., str. 1.), stavljena izvan snage i zamijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (Kodificirana verzija) (SL L 343., str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svežak 30., str. 202.).

8 — Presuda Općeg suda od 27. rujna 2011., Gul Ahmed Textile Mills/Vijeće, (T-199/04, u dalnjem tekstu: pobijana presuda).

4. Vijeće je uložilo žalbu te, uz potporu Komisije, u biti tvrdi kako se učinak ukidanja prethodnih pristojbi ne može odvojiti ni razlikovati od učinka dampinškog uvoza pri utvrđivanju nanošenja štete industriji Zajednice. Ukipanje pristojbi stoga ne predstavlja „čimbenik, osim dampinškog uvoza, koji nanosi štetu industriji Zajednice”. Pitanje je stoga jezgrovito: Treba li članak 3. stavak 7. Osnovne uredbe široko ili usko tumačiti?

Pravni okvir

Osnovna uredba

5. Kao što je navedeno u njezinoj preambuli, Osnovna uredba usvojena je kako bi se pravila Zajednice uskladila s promjenama u međunarodnim ugovorima, posebice s Antidampinškim sporazumom WTO-a⁹.

6. Člankom 1. stavkom 1. Osnovne uredbe utvrđuje se načelo prema kojemu se antidampinška pristojba može primijeniti na svaki proizvod po dampinškim cijenama, a puštanje kojeg u slobodan promet u Zajednici nanosi štetu. Članak 1. stavak 2. definira proizvod po dampinškim cijenama kao proizvod čija izvozna cijena u Zajednicu iznosi manje od usporedive cijene za istovjetan proizvod određene u zemlji izvoznici u uobičajenom tijeku trgovine.

7. Članak 2. utvrđuje načela i pravila koja uređuju utvrđivanje dampinga. U suštini, za konkretni proizvod izvezen iz treće zemlje utvrđuju se uobičajena vrijednost na domaćem tržištu i izvozna cijena u Zajednicu te se one primjereno uspoređuju, pri čemu se u obzir uzimaju različiti čimbenici koji mogu utjecati na usporedivost cijena. Ako usporedba ponderiranih prosječnih vrijednosti pokaže da uobičajena vrijednost premašuje izvoznu cijenu, iznos za koji je premašuje je dampinška marža.

8. Članak 3. pod naslovom „Utvrđivanje štete” posebno predviđa:

„[...]”

2. Šteta se utvrđuje na temelju pozitivnih dokaza i obuhvaća objektivno ispitivanje: (a) obujma dampinškog uvoza i učinka dampinškog uvoza na cijene istovjetnih proizvoda na tržištu Zajednice; i (b) posljedični utjecaj dampinškog uvoza na proizvodnju Zajednice.

3. S obzirom na obujam dampinškog uvoza, razmatra se je li došlo do značajnog porasta dampinškog uvoza, u apsolutnom iznosu ili relativno u odnosu na proizvodnju ili potrošnju u Zajednici. U vezi s učinkom dampinškog uvoza na cijene, razmatra se je li dampinškim uvozom došlo do značajnog sniženja cijene u usporedbi s cijenom istovjetnog proizvoda proizvodnje Zajednice, odnosno je li takav uvoz na drugi način utjecao na sniženje cijene u velikoj mjeri, odnosno sprječio rast cijene u velikoj mjeri, a do kojega bi inače došlo. Jedan ili nekoliko navedenih čimbenika ne moraju nužno biti odlučujući.

[...]

5. Ispitni postupak o učincima dampinškog uvoza na dotičnu proizvodnju Zajednice uključuje i procjenu svih relevantnih gospodarskih čimbenika i pokazatelja koji utječu na stanje u toj proizvodnji, uključujući i činjenicu da je proizvodnja još uvijek u procesu oporavka od učinaka prethodnog dampinga ili subvencioniranja, veličinu stvarne dampinške marže, stvaran ili potencijalan pad prodaje,

9 — Sporazum o primjeni članka VI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini 1994. (WTO-GATT 1994) (SL L 336, str. 103.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 11., svežak 74., str. 112.) (iz Priloga 1A Sporazumu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) (SL L 336, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 11., svežak 74., str. 5.).

dobit, proizvodnju, udio na tržištu, produktivnost, povrate od ulaganja, iskorištenost kapaciteta; čimbenika koji utječu na cijene Zajednice; stvarne ili potencijalne negativne učinke na tijekove novca, zalihe, zaposlenost, plaće, rast, sposobnost povećanja kapitala i ulaganja. Ovaj popis nije konačan, a jedan ili nekoliko navedenih čimbenika ne moraju nužno biti odlučujući.

6. Na temelju svih relevantnih dokaza predstavljenih u vezi sa stavkom 2. mora se dokazati da dampinški uvoz nanosi štetu u smislu ove uredbe. Konkretno, to podrazumijeva dokazivanje da su obujam uvoza i/ili razine cijena utvrđeni sukladno stavku 3., odgovorni za učinak na proizvodnju Zajednice, kako je predviđeno stavkom 5., a da je učinak prisutan u mjeri koja se može smatrati značajnom.

7. Ispituju se također i svi ostali čimbenici, osim dampinškog uvoza, koji istodobno nanose štetu proizvodnji Zajednice kako bi se osiguralo da šteta koju nanesu ti drugi čimbenici ne bude pripisana dampinškom uvozu prema stavku 6. U tom pogledu mogu se razmatrati čimbenici koji uključuju obujam i cijene uvoznih proizvoda koji se ne prodaju po dampinškim cijenama, smanjenje potražnje ili promjene strukture potrošnje, ograničavajuću trgovinsku praksu i razvoj tehnologije te izvozne rezultate i produktivnost proizvodnje Zajednice.

[...]"¹⁰

Pobjijana uredba

9. U uvodnoj izjavi 19. u preambuli pobijane uredbe navodi se da je ispitno razdoblje za utvrđivanje dampinga i štete bilo od 1. listopada 2001. do 30. rujna 2002. te da su trendovi mjerodavni za procjenu štete ispitani za razdoblje od 1999. do završetka tog razdoblja¹¹.

10. Nakon što su damping svih pakistanskih proizvođača izvoznika te šteta Zajednici utvrđeni u uvodnim izjavama 30. i 102. iste preambule, uzročna veza je ispitana u njezinim uvodnim izjavama 103. do 118. U uvodnoj izjavi 107. zaključeno je da je uvoz iz Pakistana, i kad je riječ o obujmu i kad je riječ o cijeni, izvršio značajan silazni pritisak na industriju Zajednice te kako postoji vremenska podudarnost između tog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Zajednice. U uvodnim izjavama 108. do 115., u skladu s člankom 3. stavkom 7. Osnovne uredbe, ispitani su učinci preostalih šest čimbenika: subvencionirani uvoz podrijetlom iz Indije, uvoz podrijetlom iz trećih zemalja osim Indije i Pakistana, smanjenje potražnje, uvoz industrije Zajednice, izvozni rezultati te produktivnost industrije Zajednice. U uvodnim izjavama 116. do 118. zaključeno je kako nijedan od tih čimbenika nije prekinuo uzročnu vezu između pakistanskog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Zajednice.

11. Člankom 1. pobijane uredbe nametnuta je konačna antidampinška pristojba od 13.1 % na uvoz posteljine od pamuka – čistog ili pomiješanog sa sintetičkim ili umjetnim vlaknima ili s lanom (pri čemu lan nije dominantan), izbijeljene, obojene ili tiskane, koja potпадa pod konkretne oznake kombinirane nomenklature¹².

10 — Članak 3. stavci 2., 3. i 5. odgovaraju člancima 3.1., 3.2. i 3.4. Sporazuma o antidampingu WTO-a. Članak 3. stavak 6. i članak 7. odgovaraju članku 3. stavku 5.

11 — Ispitno razdoblje za prethodnu antidampinšku pristojbu trajalo je od 1. srpnja 1995. do 30. lipnja 1996. (vidjeti uvodnu izjavu 10. u preambuli Uredbe Komisije (EZ) br. 1069/97 od 12. lipnja 1997. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz pamučne posteljine podrijetlom iz Egipta, Indije i Pakistana (SL L 156, str. 11.)).

12 — Za razliku od prethodne antidampinške pristojbe, stopa je bila jednaka za sve proizvođače izvoznike. Slijedom toga, nakon parcijalne privremene revizije, Uredbom Vijeća (EZ) br. 695/2006 od 5. svibnja 2006. o izmjeni uredbe (EZ) br. 397/2004 (SL L 121, str. 14.) uspostavljena je različita stopa za različite proizvođače ovisno o njihovim različitim dampinškim maržama. No, tom uredbom, međutim, ponovno nisu ispitane šteta i uzročnost.

Pobijana presuda

12. Opći sud je ispitao samo treći dio petog tužbenog razloga Gula Ahmeda, koji se temelji na tome da je Vijeće pogrešno primijenilo pravo ne ispitavši je li ukidanjem prethodne antidampinške pristojbe na proizvode iz Pakistana i uspostavom općeg sustava povlastica u korist Pakistana početkom 2002. došlo do prekida uzročne veze između uvoza iz Pakistana i štete koju je pretrpjela industrija Zajednice¹³.

13. Opći sud je u točki 53. pobijane presude naveo kako je potrebno pravilno razdvojiti i razlikovati štetne učinke dampinškog uvoza od štetnih učinaka „poznatih čimbenika, osim dampinškog uvoza, koji u isto vrijeme nanose štetu industriji Zajednice”. Bez takvog razdvajanja i razlikovanja, ne bi postojala racionalna osnova za zaključak Komisije i Vijeća kako je dampinški uvoz doista nanio štetu. Takvo razdavanje zahtijeva konkretnu analizu prirode i važnosti čimbenika o kojima je riječ koja se ne može zasnovati na običnoj pretpostavci da čimbenici osim dampinškog uvoza ne nanose štetu niti joj pridonose.

14. U točkama 55. do 59. Opći sud je odbio napraviti razliku između kretanja ili postupanja povezanih s tržištem (za koje Vijeće smatra da su drugi čimbenici) i izmjene zakonodavnog okvira tržišta (koje Vijeće ne smatra drugim čimbenikom). Ta razlika ne proizlazi ni iz članka 3. stavka 7. Osnovne uredbe ni iz članka 3.5 Antidampinškog sporazuma WTO-a, te se ne može izvesti ni iz zajedničkih karakteristika poznatih čimbenika navedenih u tim odredbama.

15. Kao prvo, nabranje takvih čimbenika bilo je izričito indikativno, a ne taksativno. Kao drugo, svrha objetu odredaba je izbjegavanje nepotrebne zaštite za domaću industriju time što se osigurava da se negativni učinci drugih čimbenika koji utječu na štetu ne pripisu uvozu o kojem je riječ. Kao treće, ako se povećani uvoz proizvoda po isteku količinskih ograničenja može uzeti u obzir prilikom utvrđivanja štete¹⁴, isto mora vrijediti i za ocjenu uzročnosti u skladu s člankom 3. stavkom 7. Osnovne uredbe. Shodno tomu, ukidanje prethodnih antidampinških pristojbi i redovnih carina bili su poznati čimbenici koje su institucije EU-a trebale uzeti u obzir prilikom procjene uzročne veze između predmetnog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Zajednice. Protivan zaključak oduzeo bi učinak obvezi iz članka 3. stavka 7. kada su, kao u ovom slučaju, učinci izmjena zakonodavnog okvira bili jasno navedeni u upravnom postupku.

16. Opći sud je u točki 84. pobijane presude naveo:

„[...] iz analize koju su u ovom slučaju provele institucije Unije nije razvidno, čak ni kao jednostavna procjena, kolika bi bila šteta koju bi pretrpjela industrija Zajednice i kada uopće ne bi bilo dampinga, to jest, kolika bi bila šteta nanesena samim stupanjem na snagu sustava općih carinskih povlastica i ukidanjem prethodnih antidampinških pristojbi, bilo u smislu gubitka tržišnog udjela, smanjenja profitabilnosti ili prinosa navedene industrije, bilo odricanja od nižih segmenata tržišta ili bilo kojeg drugog relevantnog ekonomskog pokazatelja. Zbog toga je bilo još potrebniye analizirati utjecaj mjera o kojima je riječ jer se u nekoliko ulomaka pobijane uredbe navodi kako je cjenovna konkurenčija bila „žestoka” tako da je smanjenje cijena uvoza iz Pakistana nakon zakonodavnih izmjena moralno, po svemu sudeći, utjecati na stanje na tržištu.”

13 — Gul Ahmed je također osporio pravilnost pokretanja ispitnog postupka, izračun uobičajene vrijednosti, usporedbu uobičajene vrijednosti i izvozne cijene i utvrđivanje materijalne štete. Opći sud nije ispitao navedene oklonosti te one nisu predmet ove žalbe.

14 — Opći sud je u tom pogledu u t. 58. pobijane presude naveo presudu Općeg suda od 4. ožujka 2010., Foshan City Nanhai Golden Step Industrial/Vijeće (T-410/06, Zb., str. II-879., t. 133. do 135.).

17. S obzirom na to da se nije moglo, a da se ne počini pogreška koja se tiče prava o kojоj je riječ, isključiti da Vijeće ne bi utvrdilo postojanje uzročne veze između uvoza koji je predmet antidampinškog postupka i štete koju je pretrpjela industrija Zajednice, Opći Sud poništio je uredbu u dijelu koji se odnosi na Gul Ahmeda te predmet vratio Vijeću jer ne može zamijeniti ocjenu Vijeća vlastitom ocjenom. Opći sud smatrao je nepotrebnim ispitivati preostale tužbene razloge i argumente Gul Ahmeda.

Sažetak argumentacije stranaka u žalbi

18. U prilog svojem jedinom žalbenom razlogu, to jest, da je Opći sud povrijedio članak 3. stavak 7. Osnovne uredbe, Vijeće, kao prvo, tvrdi da „drugi čimbenici, osim dampinškog uvoza”, po definiciji nisu povezani s dampinškim uvozom – primjerice, uvoz iz trećih zemalja, loša kontrola troškova, smanjenje potražnje i tržišno natjecanje među proizvođačima u Uniji. U ovom slučaju, ukidanje prethodne antidampinške pristojbe i uvođenje sustava povlastica za uvoz predmetnog proizvoda bili su usko povezani s dampinškim uvozom iz Pakistana. To je moglo olakšati povećanje tog uvoza, ali je šteta koja je nastala kao posljedica dampinškog uvoza nanesena samim uvozom, a ne čimbenicima koji olakšavaju povećanje uvoza¹⁵.

19. Kao drugo, obrazloženje Općeg suda nije uvjerljivo.

20. Tvrđnja kako popis iz članka 3. stavka 7. Osnovne uredbe nije taksativan je nebitna. Vijeće je samo tvrdilo da dva sporna čimbenika ne čine druge čimbenike u smislu te odredbe.

21. U točki 57. pobijane presude nije odgovoreno na očitovanje Vijeća kako su promjene u zakonodavnem okviru bitne samo ako proizvedu učinak na tržištu te kako su dva čimbenika o kojima je riječ mogla utjecati na dampinški uvoz, ali ne i na uspješnost industrije Zajednice.

22. Točno je kako je ostale poznate čimbenike potrebno uzeti u obzir te kako se člankom 3. stavkom 7. nastoji osigurati da se dampinškom uvozu ne pripše šteta koja je nanesena drugim čimbenicima. Međutim, izjava Općeg suda kako se člankom 3. stavkom 7. ne pravi razlika između kretanja ili postupanja u vezi s tržištem i promjene zakonodavnog okvira zanemaruje da takve promjene mogu proizvesti štetan učinak samo u onoj mjeri u kojoj proizvode učinke na tržištu. Jedini navodni učinak dvaju spornih čimbenika je taj da su mogli olakšati dampinški uvoz, da je svaka šteta nanesena dampinškim uvozom zapravo nanesena uvozom, a ne čimbenicima koji su ga olakšali te kako, stoga, dva sporna čimbenika nisu „čimbenici osim dampinškog uvoza” u smislu članka 3. stavka 7.

23. Gore navedena presuda Foshan City Nanhai Golden Step Industrial/Vijeće zapravo ide u prilog tumačenju Vijeća. U tom je predmetu Opći sud odbio tvrdnju kako je ukidanje količinskih kvota iskrivilo podatke o šteti te presudio kako je Vijeće, pri procjeni štete, pravilno postupilo uvezvi u obzir povećanje uvoza koje je sljedilo nakon ukidanja kvotâ. Drugim riječima, u mjeri u kojoj se šteta sastoji od porasta dampinškog uvoza, institucije mogu cjelokupnu štetu pripisati dampinškom uvozu te ne moraju razdvojiti i razlikovati učinke ukidanja kvotâ.

15 — Vijeće je citiralo izvješće panela WTO-a „European Union – Anti-dumping duties on certain footwear from China”, (WT/Ds405/R, doneseno 22. veljače 2012., u dalnjem tekstu: izvješće „EU – Footwear (China)”) u kojem je Kina tvrdila kako Unija nije uzela u obzir ukidanje prethodnih uvoznih kvota na uvoz iz Kine kao uzrok štete. Navedeni panel je u točki 7.527 svojega izvješća naveo kako „vanjski dogadaj kao što je ukidanje uvoznih kvota koji omogućuje povećanje obujma dampinškog uvoza nije sam po sebi čimbenik koji uzrokuje štetu”.

24. Kao treće, Opći sud je u potpunosti pogrešno protumačio članak 3. stavke 6. i 7. Osnovne uredbe. U točki 84. svoje presude, smatrao je kako institucije moraju utvrditi uzročnu vezu između pretrpljene štete i dampinga kako bi nametnule mјere. Međutim, iz teksta članka 3. stavaka 6. i 7. i ustaljene sudske prakse¹⁶ jasno proizlazi kako uzročna veza mora biti utvrđena između pretrpljene štete i dampinškog uvoza, a ne dampinga.

25. Konačno, presuda Općeg suda dovodi do absurdnih i neprihvatljivih rezultata. Ako antidampinške pristojbe isteknu jer industrija EU-a ne zatraži reviziju ili institucije zaključe kako uvjeti za obnovu nisu ispunjeni te ako nakon toga dampinški uvoz iz predmetnih zemalja drastično poraste i preuzme industriji Zajednice veliki udio na tržištu, tada, prema mišljenju Općeg suda, institucije moraju ispitati koji se udio u porastu dampinškog uvoza pripisuje isteku prethodnih pristojbi te mora „razdvojiti i razlikovati” štetu nanesenu tim porastom od štete nanesene dampinškim uvozom. To bi značilo da se prihvaća da istek antidampinških pristojbi opravdava budući damping te ograničava mogućnost institucija da zaštite industriju EU-a od njegovih štetnih učinaka. Ako se, nakon ukidanja antidampinških pristojbi, damping nastavi ili ponovno započne te industrija EU-a pretrpi štetu kao posljedicu obujma i cijena dampinškog uvoza, tada je ta šteta nanesena dampinškim uvozom, a ne izostankom zaštite. Isto vrijedi za uvođenje carinskih povlastica. Carinske povlastice olakšavaju uvoz, ali njihova je svrha olakšavanje poštenog, a ne štetnog dampinškog uvoza.

26. Gul Ahmed smatra kako su žalbeni razlozi netočni, nebitni te pravno pogrešni.

27. Kao prvo, članak 3. stavak 7. uredbe ne ograničava čimbenike čiji se štetni učinak uzima u obzir. Čak i kad bi to bio slučaj, ne može se tvrditi kako je ukidanje prethodnih pristojbi u 2002. bilo usko povezano s dampinškim uvozom. Prije bi se moglo zaključiti da je ono bilo posljedica suverenog djelovanja institucija EU-a. Nadalje, sustav općih carinskih povlastica nije se ni na koji način posebno odnosio na posteljinu.

28. Kao drugo, radi se o kružnoj argumentaciji kad se tvrdi da svaka šteta koja je posljedica porasta dampinškog uvoza nije posljedica čimbenika koji olakšavaju porast dampinškog uvoza. Vijeće je citiralo izvješće EU – Footwear (China) u kojem se ne daje primjerno obrazloženje, nego se navodi protuslovna tvrdnja kako „vanjski događaj”, u tom slučaju ukidanje kvotâ, može biti „usko povezan” s dampinškim uvozom. Čimbenici o kojima je riječ u ovom predmetu izravno su smanjili opterećenje pristojbama EU-a na cjelokupan uvoz pamučne posteljine iz Pakistana čime je postignut izravan utjecaj na razinu cijena tog uvoza na tržište EU-a, a ne samo olakšan porast obujma dampinškog uvoza.

29. Kao treće, sporni čimbenici imali su izravan utjecaj na tržište EU-a. Radilo se namjernim radnjama vlade čija je izravna posljedica, bez ikakve promjene „franko brod” (FOB) cijena, bila suočavanje proizvođača EU-a s uvozom koji je na tržište EU-a ulazio po značajno nižim cijenama. Drugim riječima, sporni su čimbenici izravno i samostalno utjecali na Zajednicu u znatnoj mjeri.

30. Kao četvrtu, Vijeće ne objašnjava zašto bi uzročna veza trebala postojati između dampinškog uvoza i pretrpljene štete, a ne dampinga i štete. Neovisno o tome jesu li sporni čimbenici razmatrani u vezi s dampingom ili dampinškim uvozom, oni i dalje predstavljaju suverene radnje institucija EU-a koje su same po sebi proizvele izravne učinke na gospodarske pokazatelje razmatrane u procjeni štete i uzročnosti.

16 — Vijeće navodi presudu Općeg suda od 14. ožujka 2007., Aluminium Silicon Mill Products/Vijeće (T-107/04, Zb., str. II-669., t. 41. do 46); izvješće panela GATT-a „Imposition of Anti-Dumping Duties on Imports of Fresh and Chilled Atlantic Salmon from Norway” (ADP/87), doneseno 27. travnja 1994., (t. 562. do 572.); presudu Općeg suda od 25. listopada 2011., CHEMK i KF/Vijeće (T-190/08, Zb., str. II-7359, t. 134. do 152.), i izvješće Žalbenog tijela WTO-a „United States – Anti-dumping measures on certain hot-rolled steel products from Japan” (WT/DS184/R), doneseno 23. kolovoza 2001., kako je izmijenjeno izvješćem Žalbenog tijela WTO-a (WT/DS184/AB/R, t. 216. do 236.).

31. Konačno, žalba pogrešno tumači posljedice odluke Općeg suda pogrešno kvalificirajući promjene u zakonodavnom okviru. Ukidanje prethodne antidampinške pristojbe nije predstavljalo prestajanje važenja te pristojbe, već ispravljanje njezina nevaljanog nametanja nakon što je ustanovljeno kako zapravo nije bilo dampinga. Niti je odobravanje posebnog sustava povlastica samo olakšalo uvoz, već je izravno snizilo razinu cijena uvoza na tržište EU-a, neovisno o radnjama pakistanskih proizvođača izvoznika.

32. Iz presude Općeg suda ni na koji način ne proizlazi da prestanak važenja antidampinških pristojbi opravdava budući štetni damping i ograničava mogućnost institucija EU-a da industriju EU-a zaštite od učinaka takvog dampinga. Njome se samo zahtijeva da se učinak namjernih suverenih promjena u zakonodavnom okviru EU-a promatra kao odvojeni čimbenik pri procjeni gospodarskih pokazatelja štete prouzročene industriji EU-a. To ni na koji način ne prejudicira ishod procjene.

33. U potporu žalbenih razloga Vijeća, Komisija je ispitala strukturu i logiku članka 3., osobito članka 3. stavaka 6. i 7. Osnovne uredbe.

34. Ključno je pitanje članka 3. stavka 6. uzrokuje li „dampinški uvoz” – pojam upotrebljavan kroz članak 3. – štetu, i posebno jesu li obujam i/ili razina cijena takvog uvoza odgovorni za utjecaj na industriju Zajednice. Članak 3. stavci 2. i 3. potvrđuju kako je potrebna objektivna analiza. Što se tiče određivanja cijena, bitna je sama razina cijena, a ne razlozi koji su doveli do takvog određivanja. U ovom slučaju razina carina EU-a i ostalih uvoznih pristojbi bili su čimbenici koji su utjecali na izbor razine cijene (izvoznik je po svemu sudeći odlučio ne povećati svoju cijenu franko tvornica kako bi iskoristio snižene pristojbe). Ako su i cijena i razlozi koji su na nju utjecali bili uzročni čimbenici, radilo bi se o dvostrukom računanju.

35. U članku 3. stavku 7. „čimbenici osim dampinškog uvoza” stoga moraju biti različiti od obujma i/ili razine cijene tog uvoza ili čimbenika, odnosno razmatranja koji su na njih utjecali. To potvrđuje popis primjera takvih čimbenika od kojih nijedan nije povezan s dampinškim uvozom ili cijenom ili obujmom takvog uvoza. Iako su primjeri indikativni, a ne taksativni, sastavljanje popisa pokazuje svjesnu namjeru izbjegavanja pitanja povezanih sa samim dampinškim uvozom.

Ocjena

36. Postupak za donošenje odluke o nametanju antidampinške pristojbe u skladu s Osnovnom uredbom i Antidampinškim sporazumom WTO-a slijedi pristup „korak po korak”, s jasnom unutarnjom logikom. Prvo se mora utvrditi da damping postoji. U tu se svrhu mora, jednu po jednu, proći kroz različite faze. Potrebno je odrediti i usporediti uobičajenu vrijednost proizvoda o kojem je riječ, zatim izvoznu cijenu, te se te dvije vrijednosti mora usporediti kako bi se utvrdilo postoji li damping te, ako postoji, koja je dampinška marža. Taj je postupak detaljno utvrđen u članku 2. Osnovne uredbe. Ako se utvrdi da damping postoji, članak 3. propisuje postupak za utvrđivanje štete. Potrebno je ispitati različite čimbenike kako bi se utvrdilo jesu li obujam i/ili razina cijena dampinškog uvoza odgovorni za materijalni utjecaj na industriju Zajednice. Ako jesu, potrebno je razmotriti štete li također drugi poznati čimbenici, osim dampinškog uvoza, industriji Zajednice te utvrđeno uzeti u obzir prilikom određivanja razine antidampinške pristojbe. Stoga je druge čimbenike potrebno ispitati samo kad je utvrđeno postojanje dampinga te kako su obujam i/ili razina cijene dampinškog uvoza odgovorni za materijalni utjecaj na industriju Zajednice.

37. U svojoj prvostupanjskoj tužbi Gul Ahmed kritizira je brojne aspekte postupka koji prethode fazi u kojoj se ispituju čimbenici, osim dampinškog uvoza. Opći sud nije razmatrao te aspekte jer je smatrao da je neuzimanje u obzir je li ukipanje prethodnih pristojbi predstavljalo poznati čimbenik, osim dampinškog uvoza, koji je također nanosio štetu industriji Zajednice, dovoljno za opravdanje

poništenja¹⁷. Stoga je prema presudi Općeg suda, čak i pod pretpostavkom da je istraga pravilno pokrenuta, da je uobičajena vrijednost točno određena i primjereno uspoređena s izvoznom cijenom kako bi se odredila pouzdana dampinška marža, te da je točno utvrđena materijalna šteta nanesena dampinškim uvozom, neuzimanje u obzir ukidanja prethodnih pristojbi kao drugog poznatog čimbenika koji nanosi štetu bilo kobno za valjanost pobijane uredbe.

38. Opisano ograničenje dosega pobijane presude ograničava i samu žalbu. Ovaj Sud također mora krenuti od pretpostavke da je postojanje dampinga (svih pakistanskih proizvođača izvoznika) pravilno utvrđeno u skladu s člankom 2. Osnovne uredbe te da je pravilno dokazano da dampinški uvoz uzrokuje materijalnu štetu industriji Zajednice u skladu sa svim odredbama članaka 3. stavaka 2., 3., 5. i 6. te uredbe.

39. No, naglasila bih kako te pretpostavke treba postaviti samo za potrebe ove žalbe. Ako, kako predlažem, ovaj Sud odluči prihvati žalbu Vijeća i predmet vratiti Općem sudu na ponovno suđenje, ta će pitanja trebati ispitati te se može dogoditi da se sporna uredba mora poništiti na temelju jednog ili više razloga koje je naveo Gul Ahmed.

40. Osim toga, za potrebe žalbe mora se pretpostaviti, tim više što Gul Ahmed te aspekte nije osporavao u prvostupanjskom postupku, da je Vijeće pravilno ispitalo te čimbenike, osim dampinškog uvoza, koje je razmotrilo u skladu s člankom 3. stavkom 7. Osnovne uredbe, te da je pravilno zaključilo kako nijedan od njih nije prekinuo uzročnu vezu između pakistanskog uvoza i materijalne štete nanesene industriji Zajednice tim uvozom. Ispitani čimbenici uključivali su učinke subvencioniranog uvoza podrijetlom iz Indije, uvoz iz trećih zemalja osim Indije i Pakistana i uvoz industrije Zajednice. (Budući da je već u samoj pobijanoj uredbi zauzet stav da su svi pakistanski proizvođači provodili damping¹⁸, nije bilo uvoza bez dampinga iz Pakistana koji se također moglo ispitati). Na te je učinke također, u različitoj mjeri, utjecalo ukidanje prethodnih pristojbi.

41. Stoga, u toj mjeri, izjava Općeg suda u točki 84. presude kako analiza koju su provele ustanove EU nije pokazala koliku bi štetu pretrpjela industrija Zajednice, i kada ne bilo dampinga, samo kao posljedicu ukidanja prethodnih pristojbi, ne djeluje u potpunosti opravdana.

42. S jedne strane, šteta (odnosno njezin izostanak) koja je nastupila u drugim okolnostima na koje je također utjecalo ukidanje pristojbi je ispitana te je utvrđeno kako nije došlo do prekidanja uzročne veze.

43. S druge strane, do ispitivanja čimbenika, osim dampinškog uvoza, dolazi samo kad je već utvrđeno da damping postoji te da dampinški uvoz uzrokuje štetu industriji Zajednice. Postojanje dampinga i štete nanesene dampinškim uvozom predstavljaju preduvjete za to ispitivanje koje se odnosi na čimbenike koji uzrokuju štetu u isto vrijeme kad i dampinški uvoz, kako bi se međusobno razdvojilo i razlikovalo njihove učinke. U tom kontekstu, beskorisno je razmatrati čimbenike koji su mogli nanijeti štetu ako nema dampinga i dampinškog uvoza.

44. Međutim, Vijeće prihvata da iako je ukidanje prethodnih pristojbi neizravno uzeto u obzir prilikom ispitivanja čimbenika osim dampinškog uvoza, ono nije ispitano izravno kao zasebni čimbenik. Potreba za izvršavanjem takvog izravnog i odvojenog ispitivanja upravo je ono što Vijeće osporava.

17 — Točke 84. i 85. pobijane presude

18 — Vidjeti uvodnu izjavu 70. u preambuli.

45. Nesporno je, nadalje, kako se štetni učinak dampinškog uvoza mora pravilno razdvojiti i razlikovati od štetnih učinaka drugih poznatih čimbenika koji štete industriji Zajednice u isto vrijeme te kako, bez takvog razdvajanja i razlikovanja, ne bi bilo nikakve razumne osnove za zaključak da je dampinški uvoz doista nanio (cjelokupnu) štetu¹⁹.

46. Postavlja se pitanje je li pravilno razdvojiti i razlikovati učinke ukidanja prethodnih pristojbi od učinka dampinških proizvoda ili smatrati da su te dvije skupine učinaka toliko usko povezane da bi razdvajanje i razlikovanje bilo neprimjereno.

47. Vijeće i Komisija naglasili su razliku između „dampinga” i „dampinškog uvoza” u kontekstu osnovne uredbe. Slažem se da je razlika bitna.

48. Damping, kako je definiran i u članku 2. Antidampinškog sporazuma WTO-a i u Osnovnoj uredbi, podrazumijeva strateški izbor izvoznika. Jednostavno rečeno, on odlučuje proizvod namijenjen za jedno ili više izvoznih tržišta prodavati po cijeni znatno nižoj od one koju bi inače naplaćivao na domaćem tržištu, s nadom stjecanja kompetitivne prednosti. Dakako, izvoznikova cijena će se, bar u početku, izračunati tako da osigura povoljnost cijene na tržištu područja na koje se uvozi. Stoga će u obzir uzeti sve primjenjive uvozne pristojbe. Ako se uvozne pristojbe ukinu, izvoznik će moći prilagoditi svoju strategiju kako bi na najbolji način iskoristio novi manevarski prostor. To, međutim, ne utječe na pitanje postojanja ili nepostojanja dampinga.

49. Proizvodi prodani na taj način postaju dampinški uvoz na području na koje se uvozi. Ako je cijena po kojoj ih se može kupiti znatno niža od cijene po kojoj domaća industrija može prodati slične proizvode, te ako je obujam uvoza znatan, domaća industrija će vjerojatno pretrpjeti materijalnu štetu kako je definirana u članku 3. i Antidampinškog sporazuma WTO-a i Osnovne uredbe.

50. Slijedom toga, damping je moguć bez štete ili šteta bez dampinga. Damping može znatno srušiti domaće cijene na području na koje se uvozi, ali obujam dampinškog uvoza može biti premalen da bi nanio materijalnu štetu; ili izvoznik može prodavati po neuobičajeno niskoj franko tvornica cijeni kako bi dobio uporište na određenom izvoznom tržištu, ali troškovi otpreme mogu biti toliko visoki da njegova kompetitivna prednost na tom tržištu nije dovoljna za znatan učinak na domaću industriju. Obrnuto, troškovi proizvodnje u zemlji izvoznici (i troškovi otpreme na područje na koje se uvozi) mogu biti tako niski da se proizvod može izvesti po „uobičajenoj vrijednosti”, ali svejedno izazvati materijalnu štetu domaćoj industriji na području na koje se uvozi.

51. Međutim, antidampinška se pristojba može nametnuti samo ako su dokazani i damping i šteta. I jedno i drugo mora se utvrditi zasebno, u zasebnim postupcima te ih se ne smije združiti.

52. Kako su Vijeće i Komisija istaknuli, izravan uzrok svake štete domaćoj industriji je kombinacija cijene (na području na koje se uvozi) i obujma dampinškog uvoza. Iz čitavog članka 3. i Antidampinškog sporazuma WTO-a i Osnovne uredbe jasno je da se mora utvrditi uzročna veza između dampinškog uvoza i štete. Sam damping (izvoz po cijeni značajno nižoj od uobičajene cijene u zemlji izvoznici) je jedan od čimbenika (iako možda najvažniji) koji određuju cijenu dampinškog uvoza na području na koje se uvozi. Drugi očiti čimbenik je cijena otpreme robe. Treći je postojanje ili nepostojanje (te, u slučaju postojanja, visina) pristojbi koje se plaćaju na robu na području na koje se uvozi. Svi ti čimbenici (mogu postojati i drugi) imaju izravan utjecaj na cijenu po kojoj se dampinški uvoz prodaje na području na koje se uvozi koja je sama po sebi izravan uzrok štete o kojoj je riječ. Prema tome, takvi čimbenici su samo neizravni uzroci štete koji djeluju posredno.

19 — Točka 53. pobijane presude; vidjeti također t. 223. izvješća „US – Hot-rolled steel” kako je izmijenjeno, spomenuto u bilješci na stranici 16. ovog mišljenja.

53. Bilo bi absurdno ako bi – jednom kad je u skladu s člankom 3. stavkom 6. Osnovne uredbe utvrđeno da su obujam i/ili razina cijene dampinškog uvoza odgovorni za utjecaj na industriju Zajednice – ispitivanje „čimbenika, osim dampinškog uvoza”, u skladu s člankom 3. stavkom 7. uključilo sam damping u te čimbenike. Jednako tako, niske troškove otpreme ili sam izostanak pristojbi na uvoz bilo bi nelogično smatrati takvima drugim čimbenicima.

54. Ne smatram kako analiza može biti drukčija ako se troškovi otpreme odjednom snize ili se ukine prethodno nametnuta pristojba. Takve okolnosti ostaju korak dalje od izravnog uzroka, ali neraskidivo čine njegov dio. Ako se odluka proizvođača da za (recimo) 10 % umanji svoju izvoznu cijenu franko tvornica tako da prodaje s minimalnom dobiti, ili čak gubitkom, ne može promatrati kao čimbenik „osim dampinškog uvoza”, čiji štetni učinak može biti „razdvojen i razlikovan” od učinka dampinškog uvoza, isto mora vrijediti za odluku relevantnog tijela područja na koje se uvozi o ukidanju prethodno primjenjive carine od 12 %.

55. Jednostavnije rečeno, neovisno o tome je li uvozna pristojba viša ili niža, ne može imati nikakav štetan učinak na predmetnu domaću industriju osim ako je roba zaista uvezena. Isto vrijedi za ukidanje ili smanjenje pristojbe. Ako nema uvoza, ukidanje uvoznih pristojbi ne može za posljedicu imati nanošenje materijalne štete domaćoj industriji. Kakva god da je posljedica, ona je neodvojivo povezana s učinkom uvoza na čiju cijenu utječe, neovisno o tome radi li se o dampinškom uvozu. Kada su ispitani učinci cjelokupnog poznatog uvoza, onoga koji je dampinški i onoga koji to nije, onda je ispitani i učinak bilo koje primjene ili ukidanja pristojbe koja utječe na cijenu tog uvoza.

56. U ovom slučaju, institucije su ispitale uvoz iz Pakistana te zaključile kako je on u cijelosti dampinški²⁰. Za potrebe ove žalbe mora se pretpostaviti kako je taj zaključak točan. Te su institucije ispitale i učinak subvencioniranog uvoza podrijetlom iz Indije; uvoz podrijetlom iz trećih zemalja osim Indije i Pakistana i uvoz industrije Zajednice. Gul Ahmed nije tvrdio da je trebalo ispitati učinke bilo kojeg drugog uvoza. Stoga mi se čini kako institucije nisu ni imale manevarski prostor za samostalno ispitivanje ukidanja prethodnih pristojbi, kao mogući zasebni čimbenik koji je u isto vrijeme nanosio štetu industriji Zajednice.

57. Ključno je da se učinak ukidanja pristojbe mjeri kroz ono što se zatim dogodi cijenama i obujmu uvoza koji može, ali ne mora biti dampinški. Ne može se procjenivati samostalno²¹.

58. Svjesna sam privlačnosti suprotnog stajališta. Jasno je kako odluka zakonodavca EU-a da ukine, gotovo istodobno, carinu i antidampinšku pristojbu koje su se prethodno primjenjivale na određenu kategoriju proizvoda, nije ni na kakav način vezana uz bilo što nad čime proizvođači tih proizvoda imaju kontrolu. Stoga se navedeno mora promatrati kao čimbenik „osim” bilo kojeg dampinga u koji su se upustili.

59. No, takva je odluka čimbenik, osim dampinga, koji istodobno utječe na cijenu te stoga vjerojatno i na obujam dampinškog uvoza. Ne predstavlja čimbenik, osim dampinškog uvoza, koji istodobno šteti industriji Zajednice.

20 — Dodajem kako, u slučaju da postojao uvoz iz Pakistana koji nije dampinški, učinak ukidanja prethodnih pristojbi mogao zaista biti da se taj uvoz mogao prodati po (još) nižim cijenama što je moglo nanijeti štetu industriji Zajednice. Ukidanje pristojbi ne bi, međutim, taj uvoz pretvorilo u dampinški. Niti bi tako moglo poslužiti kao temelj za namatanje antidampinške pristojbe.

21 — Vidjeti također izvješće Žalbenog tijela WTO-a „Japan – Countervailing Duties on Dynamic Random Access Memories from Korea” (WT/DS336/AB/R doneseno 17. prosinca 2007., t. 261. i slj.), u vezi s člankom 15.5 Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama (WTO-GATT 1994.) (SL 1994., L 336, str. 156.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 166.) čiji tekst odražava tekst članka 3. stavaka 6. i 7. Osnovne uredbe. Izvješće je odbilo stav kako se učinak subvencija mora razlikovati od učinka subvencioniranog uvoza, naglašavajući da se takvom uvozu ne može pripisati „bilo koje poznate čimbenike osim subvencionarnog uvoza” (točka 267.).

60. Korisno je imati na umu kako antidampinška pristojba nije sankcija namijenjena kažnjavanju dampinškog izvoznika zbog njegova ponašanja. Prije se radi o (potencijalno nespretnom) mehanizmu stvorenom da što je više moguće popravi neravnotežu koja se smatra nepoštenom prema domaćoj industriji. Promatrano na takav način, činjenica kako ukidanje prethodnih pristojbi nije povezano s ponašanjem bilo kojeg dampinškog izvoznika može se smatrati nebitnom pri odlučivanju treba li njegove učinke razdvojiti i razlikovati od posljedica dampinškog uvoza.

61. Konačno, podsjetila bih kako je u ovom slučaju ukidanje prethodnih pristojbi utjecalo na cijenu ne samo dampinškog uvoza nego i svog drugog uvoza koji nije dampinški. Utvrđeno je kako je dampinški uvoz nanio štetu što nije bio slučaj s ostalim uvozom.

62. Stoga sam, iz analize načela i postupka kojim je uređeno nametanje antidampinških pristojbi, došla do zaključka kako je Opći sud pogriješio zbog toga što je smatrao kako je ukidanje prethodnih pristojbi trebalo ispitati kao zasebni čimbenik, osim dampinškog uvoza, u smislu članka 3. stavka 7. Osnovne uredbe.

63. No, to bi stajalište trebalo suočiti s drugim specifičnim razmatranjima na koja se Opći sud poziva u presudi ili koja su stranke navele u žalbi.

64. Kao prvo, može li se iz indikativnog popisa „čimbenika, osim dampinškog uvoza” iz članka 3. stavka 7. osnovne uredbe izvući ikakav zaključak?

65. Navedeni čimbenici su: obujam i cijene uvoznih proizvoda koji se ne prodaju po dampinškim cijenama, smanjenje potražnje, promjene strukture potrošnje, ograničavajuća trgovinska praksa i razvoj tehnologije te izvozni rezultati i produktivnost proizvodnje Zajednice.

66. Malo je vjerojatno da će ijedan od tih čimbenika, s mogućom iznimkom „razvoja tehnologije”, izazvati učinak dampinškog uvoza. Ti čimbenici, osobito, ne utječu na cijenu po kojoj je taj uvoz dostupan u EU, a ona predstavlja čimbenik koji nanosi štetu industriji Zajednice.

67. Točno je kako tehnološki razvoj koji izvoznu industriju čini produktivnijom može utjecati na cijenu. No, budući da je produktivnost industrije Zajednice (kako je, neminovno, uspoređena s produktivnošću izvozne industrije) navedena kao idući čimbenik na indikativnom popisu, ona ne može biti aspekt razvoja tehnologije koji se ovdje spominje. Stoga se slažem sa stajalištem Komisije kako se izraz „razvoj tehnologije” ne treba tumačiti kao povezan s kretanjima koja utječu na razinu cijena povećanjem produktivnosti, nego prije s onima koja, neovisno o takvim razinama cijena, povećavaju privlačnost – i time povećavaju prodaju – proizvoda koji je napredniji od prethodne verzije. Očiti primjer su uzastopni „naraštaji” u tehnologiji mobilnih telefona.

68. Priroda čimbenika nabrojenih u članku 3. stavku 7. Osnovne uredbe govori u prilog mom stajalištu da je vrsta čimbenika o kojem se mislilo onaj koji nanosi štetu industriji Zajednice na način koji nije povezan s dampinškim uvozom te koji osobito ne utječe na njihovu razinu cijena.

69. Drugo, podržava li presuda Foshan City Nanhai Golden Step Industrial/Vijeće²² suprotno stajalište?

70. Smatram da ne podržava. Slažem se s Vijećem kako se čini da je Opći sud u pobijanoj presudi pogrešno protumačio vlastitu prethodnu sudske praksu. U gore navedenoj presudi Foshan City Nanhai Golden Step Industrial/Vijeće, šteta koju je pretrpjela industrija Zajednice utvrđena je u razdoblju tijekom kojeg su prethodna kvantitativna ograničenja na uvoz ukinuta. Tužitelj je tvrdio da povećanje obujma uvoza koje je neizbjježno posljedica tog ukidanja ne bi trebalo uzeti u obzir prilikom utvrđivanja štete nanesene dampinškim uvozom tijekom relevantnog razdoblja. Opći sud je zaključio

22 — Navedena u bilješci 14., osobito u točki 134.

kako: „kada institucije utvrde da je uvoz proizvoda koji je do tada bio podvrgnut kvantitativnim ograničenjima povećan nakon isteka tih ograničenja, one to povećanje mogu uzeti u obzir prilikom procjene štete koju je pretrpjela industrija Zajednice”. Ako se ta logika, što se čini razumnim, primjeni na učinak koji ukidanje prethodnih pristojbi ima na razinu cijena, posljedica mora biti ta da se svaki pad cijena zbog tog ukidanja može uzeti u obzir prilikom procjene štete, a ne da se mora promatrati kao zasebni čimbenik koji također nanosi štetu. Jednako obrazloženje i zaključak izneseni su u China footwearu²³.

71. Treće, ima li ikakvu ulogu činjenica, kao što naglašava Gul Ahmed, da je ukidanje prethodnih pristojbi bilo „suvereno djelovanje” institucija EU-a?

72. Ponovno smatram da nema te sam svoje razloge za takav stav objasnila u, osobito, gore navedenim točkama 59. i 60. Suvereno djelovanje institucija EU-a nesumnjivo je bilo čimbenik, osim dampinga, koji je utjecao na cijenu dampinškog uvoza. Nije bio čimbenik osim dampinškog uvoza koji je samostalno nanio štetu industriji Zajednice.

73. Konačno, bi li pobijana presuda, kao što tvrdi Vijeće, dovela do absurdnih i neprihvatljivih posljedica ako bi bila potvrđena?

74. Vijeće u suštini tvrdi kako bi, ako je ukidanje prethodnih pristojbi trebalo smatrati čimbenikom, osim dampinškog uvoza, koji šteti industriji Zajednice istodobno kad i dampinški uvoz, mogućnost EU-a da nametne dodatne antidampinške pristojbe na proizvode za koje je antidampinška pristojba istekla bila ograničena, jer bi istek prethodnih pristojbi trebalo smatrati čimbenikom koji utječe na uzročnu vezu između dampinškog uvoza i štete.

75. Taj me argument nije u potpunosti uvjerio. U pravu posljedica ne bi nužno bila tako drastična kao što je to htjelo prikazati Vijeće. Ako je prestanak prethodne antidampinške pristojbe trebalo uzeti u obzir prilikom procjene uzročne veze između dampinškog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Zajednice, to ne bi značilo kako bi uzročna veza uvijek morala biti prekinuta tim istekom. Sve bi ovisilo o pravilnoj ocjeni činjenica i točnom pripisivanju uzročnosti što bi, hipotetski, dovelo do mogućeg smanjivanja svake nove pristojbe.

76. Međutim, činjenica da ovaj zaključak Vijeća ne smatram odlučujućim ni na koji način ne utječe na mišljenje koje sam formirala zbog drugih razloga. Nadalje, smatram kako bi Sud trebao imati na umu taj argument ako bi bio naklonjen suprotnom mišljenju. Ako su Komisija i Vijeće sumnjali u svoju sposobnost ponovnog nametanja antidampinških pristojbi u slučaju novog dampinga nakon isteka prethodne pristojbe, možda bi bili manje skloni dopustiti da pristojbe uopće isteknu, osim ako to od njih ne bilo odlučno zatraženo.

77. Zbog toga ustrajem u stavu da je Opći sud u pobijanoj presudi pogriješio time što je smatrao da je ukidanje prethodnih pristojbi trebalo ispitati kao zasebni čimbenik, osim dampinškog uvoza, u smislu članka 3. stavka 7. Osnovne uredbe.

78. Shodno tomu, smatram kako je potrebno ukinuti pobijanu presudu. U tom slučaju, ovaj Sud o sporu može donijeti konačnu presudu u pogledu trećeg dijela Gul Ahmedova tužbenog razloga iz prvostupanjskog postupka koji u skladu s tim treba odbiti. Međutim, ovaj Sud ne može presuditi o drugim tužbenim razlozima ili argumentima koji nisu ispitani u prvostupanjskom postupku. Predmet stoga treba vratiti Općem судu na ponovno suđenje kako bi odlučio o ostalim tužbenim razlozima i argumentima.

23 — Navedeno u bilješci 15.

Troškovi

79. Ako se Sud slaže s mojom ocjenom žalbe, tada u skladu s člancima 137., 138., 140. i 184. Poslovnika, Gulu Ahmedu, stranci koja nije uspjela u postupku, treba naložiti snošenje troškova Vijeća, dok Komisija, kao intervenijent, treba snositi vlastite troškove. Primjereno snošenje troškova prvostupanjskog postupka mora iznova utvrditi Opći sud s obzirom na svoju odluku o pitanjima koja su mu vraćena na ponovno suđenje.

Zaključak

80. Stoga smatram kako Sud treba:

- ukinuti presudu Općeg suda u predmetu T-199/04;
- odbiti treći dio Gul Ahmedova tužbenog razloga u tom predmetu;
- vratiti predmet Općem суду na ponovno suđenje kako bi odlučio o ostalim Gul Ahmedovim tužbenim razlozima;
- naložiti Gul Ahmedu snošenje troškova Vijeća, a Komisiji snošenje vlastitih troškova ove žalbe, te
- u preostalom dijelu, o troškovima odlučiti naknadno.